

ΞΕΝΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

ΤΟΥ PIERRE VILLETARD

ΤΟ ΡΩΜΑΝΤΖΟ ΤΟΥ ΒΙΚΤΩΡΟΣ ΛΑΠΕΪΡΑΝΤ

Βίτωρο Λαπεϊράντ, βότερα από τριάντα πέντε χρόνια ύπηρεσίας, έπληρε τη σύνταξί του. 'Η χωριέρα του ήπιζε παραδειγματική. Έφτασε εξαπίως το ζηλευτό βαθμό του ηρωιστάχου κ' βότερα, όταν πέρασαν τα χρόνια, άποτραβήχτηκε άπ' τον κόσμο κ' έζωσε ανάμεσα στη γάτα του και στην οικονόμο του, που τον έμάλλωνε και του έκαγε συχνά τη σούπα. Τόν έλεγαν ψυχρό, έγωιστή, άναίσθητο στις χαρές, άπως και στις λύπες της άνθροπότητας. Κι ό-μοιος ό Λαπεϊράντ είχε τό ρωμαντζό του...

Ό Βίτωρο έσκαψε μελαγχολικά τό κεφάλι του κ' άρχισε να σκέπτεται τά περασμένα. 'Η μισή του Άννα θά ήταν τώρα δέκα ένένα χρονών.

—Έτί όμορφη που ήχθη γίνη ε ψευθύσει ό Βίτωρο και σημείωσε με προσοχή την ήμερα και την ώρα που θά γινόταν ό γάμος. Κι όταν έφτασε ή μέρα αυτή, Ξεκίνησε μ' άργό και θλιμμένο βήμα για τό ναό του Άγιου Αδωνάστου, όπου θά έγένετο ή έροτελεσία. Στάθηκε άπέναντι στην εκκλησία και περίμενε, μά όταν έφτασαν τ' άμάξια, φοβήθηκε κ' έφυγε σάν κλέφτης.

Έπέρασαν άροστά χρόνια άκόμα. Ό Βίτωρο γερούσε κ' έπροβιβαζόταν στην έπιρρασία του. Κάθε μέρα, άνοίγοντας την έρμηρείδα του, έβριχνε μά ματιά στην κοσμική κίτλη. 'Η βαρώνη Άννα ντε Ροκεφέιγ, ήταν πάλι κοσμική χωρία και μπορούσε έτσι να την παρακολούθη στην κοσμική της ζωή και στις διασεδάσεις της. Έμαθε μ' αυτόν τον τρόπο, ότι ή Άννα είχε χάσει στά φράβ-ο-κλόα, ότι είχε έναν σύζυγο στην Τουαίνη, ότι περνούσε τους χειμώνες της στην Κουάη Άστη. Έμαθε άκόμα ότι είχε άποχτήσει δύο παιδιά, τό Ρολάνδο και τη Σμιόνη κ' ότι τό γιού της είχε κάνει τελευταία ένα ταξείδιο στις άκτές της 'Ιρλανδίας. Κατ' αυτό τον τρόπο, ό Βίτωρο πληροφορούτανε. Νόμιζε πως ζη κοντά στη γυναίκα που έλάτρευε...

Ένα πρωί, άνοίγοντας την έρμηρείδα του, άφησε μά κορυφή χωρίς. Είχε διαβάσει :

«'Η βαρώνη ντε Ροκεφέιγ, Πρόεδρος του Συλλόγου ύπέρ της προστασίας των μικρών προσφύγων του Ταργενουά, θά είχε εν γνώμων για όλες τις προσφορές που θά της κάμουν, ύπέρ των μικρών προστατευόμενων της».

Άπό τη στιγμή αυτή ό Βίτωρο δέν μπόρεσε να ήσυχάσει. Μιά έμμονη ιδέα τον βασάνιζε : Γιατί να μη φέρη ό ίδιος στη βαρώνη την ταπεινή του προσφορά για τους μαρούδες πρόσφυγες ; 'Ήσαν γένοι τάρα κ' οι δύο κ' ή συνάντησή τους δέν θά είχε καμιά κακή συνέπεια. Θά γνωρίζοντανε βέβαια, θά θιγότανε από τα παλιά και μά σκεπάζοντανε γλυκιά και μελαγχολική θά τους συνέδεσε...

Ό Βίτωρο έδίστασε δύο μέρες άκόμα. Την τρίτη μέρα φόρεσε την καλύτερη του ροδιγούτα, μά πανούργια γραβάτα και πήγε να έπισκεφθή τη βαρώνη που κατοικούσε σ' ένα πολυτελές μέγαρο, στά 'Ηλύσια Πεδία.

Ένας ύπηρετής τον έμπασε σ' ένα πλούσιο σαλόνι. Έκει περίμενε λίγα λεπτά. Έξωθεν μά πόρτα άνοίξε. Μιά κυρία παρουσιάστηκε μπρος του. 'Ήσαν εκείνη !...

Τά χροιά, όλοξάνθη μαλλιά της, ήσαν πάλι γριζα, μά τό μάτια της διετηροίντο ζοφρά και γεμάτα γλάντα.

—Κυρία, είστε ό Βίτωρο, μού έπαιρέσετε ;

Και δειλός, άπως την πρώτη μέρα του παιχνιδιού τους, έδωσε στη βαρώνη, κλεισμένα σ' ένα φάκελλο, είκοσι φράγκα.

—Σάς εύχαριστώ, κύριε, είστε ή άρχοντίσσια και τομίστηρε να τον συνοδεύη ως την πόρτα. Ό Βίτωρο κατέβαλε τότε μεγάλη προσπάθεια και ψεύθηκε :

—Είμαι ό Βίτωρο Λαπεϊράντ !

'Η βαρώνη χαμογέλασε και μούκλεισε τά μάτια. Φαινόταν σάν να προσκαλούσε να θυμηθ' τ' όνομα αυτό, αυτό τον άνθροπο, μά δέν τό κατόρθωνε. Ό Βίτωρο τό κατάλαβε και δέν επέμεινε.

Χαρότης μ' έπισομότητα κ' έφυγε άπογοητευμένος. Τράβηξε προς τον κήπο του Λουξέμβουργου, καθώς λιπημένος πάνω στη γλάνη, εκεί πούταζε άλλοτε μαζί με τη μισή Άννα και τά μάτια του γέμισαν δάκρυα...

ΤΙ ΕΤΡΩΓΑΝ ΟΙ ΠΑΡΙΣΙΝΟΙ ΣΤΑ 1870

Κατά την περίοδημη πολιορκία των Παρισίων στα 1870 ήπιχεζε τόση έλλειψη τροφίμων στην πόλη, ώστε άναφέρεται ότι δύο χοίροι πουλήθηκαν άντι 1.200 φράγκων, τρείς τράσανδο άντι 1.200 φράγκων, ένας φρασάδς άντι 50 φράγκων, δύο γραιψίλες άντι 5.000 φράγκων και δύο έλέφαντες (του Ζουλογκου Κήπου έννοείται) άντι 27.000 φράγκων.

Ένα ρωμαντζό πολύ πεζό και πολύ άπλό, τό οποίο όμως για τίποτα στον κόσμο ό γέροιο υπάλληλος δέν θά δεχόταν να τό φανερώσει. Τό ρωμαντζό του αυτό άρχισε από την μαζουρή έποχή που ό Βίτωρο Λαπεϊράντ φορούσε ένα σκοινιά ναυτικό με κορδέλλα και με χρυσά γράμματα. 'Η μητέρα του, μά καλή κοικοκοφά, τον έπήγανυ να πούη στις ταράτσες του Λουξέμβουργου. Έκει έβρισκε ή Άλλα παιδίνα, πλουσιότερα άπ' αυτόν, άν έβρινε άπ' τά σοφια τους. Μέσα σ' αυτά τά παιδιά ό Βίτωρο Ξεχώρισε ένα όμοιο κοριτσάκι, που ή ξανθές μοιούλες του Ξεζίνονταν έλάνω στον ζωνητό γυαλί του σάν χροιάφι. Ένα άπόγευμα τό κοριτσάκι αυτό τον ήφερε άπ' τό χέρι και τον παρακάλεσε να λάβη μέρος στό παιχνίδι.

—Πώς λέγεσαι ; τον φώτισε.

—Βίτωρο Λαπεϊράντ, άποχρήθηκε δειλά αυτός.

Τό κοριτσάκι σούφρωσε τά χείλη του και είπε :

—Έγώ λέγομαι Άννα ντε Μοπερατού.

Έτσι γνωστράκαν και παίξανε μαζί μαζί. Μιά φοιά μάλιστα που ή Άννα είχε Ξεγράσει να πάρη τό κολλάσιο της μαζί της, ό Βίτωρο της πρόφερε τη μισή του σοκολάτα και τό κοριτσάκι την δέχτηκε εύχαρίστως.

Ό Βίτωρο άγαπούσε τη μισή του φίλη τρυφερά, χωρίς όμως να τομιά να της τό πη. Εκείνη δέν καταλάβαινε τίποτα. 'Ήσαν ζοφρή, χωρισμένη, κ' έπιστούσε πάντα γύρω του, σάν πεταλούδα. "Όταν έφτασε τό κολοκαρι, πήγε με τους γονείς της σέ κάποια μαζουρή ά-ροπούλασσια. Ύποσχέθηκε στο μαζού της φίλο να τό φέρη χογγούλια, μά ούτε εκείνο τό φηινόσπορο, ούτε την έσοχημένη άνοιξη δέν την Ξαναείδε ό Βίτωρο. Νόμιζε πως ή άραχημένη του Άννα είχε πεθάνει, κ' έλπιήθηκε πολύ.

Μερικά χρόνια άργότερα όμως, ή καρδιά του χτύπησε μά μέρα δινάτα, όταν, Ξεδιπλώνοντας την έρμηρείδα του, διάβασε στην κοσμική κίτλη τό έξής :

«'Αναγγέλλονται οι γάμοι της δεσποινίδος Άνας ντε Μοπερατού, με τον βαρώνο 'Ιωάννη ντε Ροκεφέιγ».

της σκοφαντίας. 'Η Πάπιασα 'Ιωάννα δέν ήπιχε ποτέ στην πραγματικότητα. Είνε ένα δημοφύρημα μίσους. Στο βάθος όμως του παρανοητού αυτού ύπόφρα, κατά τους κριτικούς της ιστορίας, ένα μέρος άληθείας, που τό έξεμεταλλεύθησαν οι δημοσιογγοί του μύθου της Πάπιασης 'Ιωάννας.

Πράγματι, ό Πάπιας 'Ιωάννης δωδεκάτοξ, ό οποίος έζησε και ήταν στον θρόνο άρχιδως στην περίοδο που λέγεται ότι έζησε ή Πάπιασα, ήταν ένας τίποτα γλεντζέ και εκδότη άνθροπο. Χάρις στη δυνάμη του πατέρα του, ανέβηκε νέος στον Παπικό θρόνο και βασιλεύομενος στην πατριική του δυνάμη, δέν έδυσκολεύτηρε ν' άποκτήρη διάρροες φιλενάδες. Μιά άπ' αυτές, που λεγόταν 'Ιωάννα, είχε μεγάλη έπιρροή έναντι στον Πάπα, σέ τέτοιο βαθμό, ώστε να την λή ό Λαός εη Πάπιασας. Αυτό τό παρατσούλι έξεμεταλλεύθησαν διάφοροι συγγραφείς, άμαθεές στην άρχη, για να δημοιογύησουν τό μύθο, ό οποίος άργότερα, όταν άρχισαν οι ναυγάδες μεταξυ καθολικών και διαμαρτυρομένων, έδωσε όπλα στους τελευταίους για να κατηγορήσουν την καθολική εκκλησία.

Κι έτσι διαλύεται τό παρανοητό της Πάπιασης 'Ιωάννας μπροςτά στον ήλιο της ιστορίας έρευνής.

ΚΩΣΤΑΣ ΚΑΙΡΟΦΥΛΑΣ

Χαίρετες μ' έπισομότητα κ' έφυγε άπογοητευμένος.